

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Економіки і управління

Кафедра Фінансів, банківської справи та страхування

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Податкова система

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Матвійчук Леся Олексіївна
Профайл викладача	https://fbss.khmn.u.edu.ua/matvijchuk-lesya-oleksiyivna/
E-mail викладача(ів)	matviichukl@khmn.u.edu.ua
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmn.u.edu.ua/course/view.php?id=8472
Навчальний рік	2023-2024
Консультації	Очні: четвер, 5-а пара, 4-101; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Семінарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	4	7	5	150	72	34		34		82				+

Анотація дисципліни

Дисципліна «Податкова система» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування». *Пререквізити* – фінанси підприємств, інвестування, бюджетна система та казначейське обслуговування бюджетів. *Кореквізити* – переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування системи знань та компетентностей у студентів з теорії та практики оподаткування, засвоєння основ роботи державних органів системи оподаткування, особливостей функціонування податкової системи України та методичних основ щодо справляння податків і зборів.

Завдання дисципліни. Вивчення закономірностей у сфері податкових відносин держави, формування теоретичних знань та практичних навичок із застосування організаційних та методичних прийомів оподаткування, засвоєння правових аспектів визначення платників податків, об'єктів і бази оподаткування, оволодіння методиками визначення та розрахунку податкових зобов'язань, сплати податків до бюджету.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* механізм функціонування податкової системи; *використовувати* теоретичні знання для визначення об'єктів оподаткування та податкової бази; *пояснювати* права та обов'язки платників податків та контролюючих органів; *застосовувати* набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; *вміло застосовувати* податкові пільги та ставки; *обчислювати* суму податкових зобов'язань за податками та зборами; *володіти*

методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у податковій сфері; *оцінювати* рівень податкового навантаження як на мікро- так і на макрорівні; правильно заповнювати податкову звітність.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Сутність та види податків	Сутність та види податків	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття, підготовка до виконання тестового контролю №1	6	[1 с. 8-39; 2 с. 7-33; 3; 4; 5 с. 5-35]
2	Організація податкової системи в умовах воєнного стану	Організація податкової системи в умовах воєнного стану	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття, підготовка до виконання тестового контролю №2	5	[1 с. 44-76; 2 с. 33-57; 4; 5 с. 61-77]
3	Податкова політика в системі державного регулювання економіки	Податкова політика в системі державного регулювання економіки	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1 с. 48-60; 2 с. 57-90; 5 с. 37-58]
4	Державна податкова служба України	Державна податкова служба України	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття, підготовка до виконання тестового контролю №3	5	[1 с. 68-75; 2 с. 57-90; 3; 5 с. 77-91]
5	Облік платників податків	Облік платників податків	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1 с. 62-70; 3;4]
6	Податок на додану вартість	Податок на додану вартість	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач	3	[1 с. 152-178; 2 с. 90-109; 5 с. 109-141]
7	Податок на додану вартість	Податок на додану вартість	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач	4	[1 с. 152-178; 2 с. 90-109; 5 с. 109-141]
8	Акцизний податок	Акцизний податок	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач	5	[1 с. 189-210; 2 с. 109-125; 3; 5 с. 140-172]
9	Мито	Мито	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття, підготовка до виконання тестового контролю № 4 та розв'язування задач	5	[1 с. 213-230; 2 с. 125-142; 4; 5 с. 172-188]
10	Податок на прибуток підприємств	Податок на прибуток підприємств	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях, підготовка ІДЗ	5	[1 с. 113-149; 2 с. 142-158; 5 с. 205-238]
11	Податок на доходи фізичних осіб	Податок на доходи фізичних осіб	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття, підготовка до розв'язування задач	3	[1 с. 78-108; 2 с. 158-175; 3; 5 с. 238-275]
12	Податок на доходи фізичних осіб	Податок на доходи фізичних осіб	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття, підготовка до тестового контролю № 5	4	[1 с. 78-108; 2 с. 158-175; 3; 5 с. 238-275]

1	2	3	4	5	6
13	Податок на майно	Податок на майно	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1 с. 261-269; 2 с. 199-215; 5 с. 311-323]
14	Спрощена система оподаткування	Спрощена система оподаткування	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях, підготовка до захисту індивідуального домашнього завдання	6	[1 с. 274-284; 2 с. 215-235; 5 с. 235-261]
15	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ)	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ)	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т13, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1; 3;4;]
16	Рентна плата	Рентна плата	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т14, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1 с. 230-248; 2 с. 185-199; 5 с. 278-307]
17	Інші податки	Інші податки	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т15, підготовка до практичного заняття, опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях	5	[1 с. 251-253, 286-289; 2 с. 175-185; 5 с. 299-307; 325-333]

Примітка. * Лекції проводяться щотижня по дві години * Практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач та захисту індивідуального домашнього завдання. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Контрольні заходи			Самостійна, робота	Семестровий контроль, іспит	
<i>Четвертий семестр</i>									
Усне опитування				Контрольна робота		Тестовий контроль:		Індивідуальне домашнє завдання	Підсумковий контрольний захід
1	2	3	4	Т.4-5	Т 6-12	Т 1-4	Т 6-8	Т 9-10	1
ВК*: 0,2				0,1		0,1		0,2	0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у Модульному середовищі для навчання.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Сутність податків.
2. Історія виникнення податків.
3. Податкова політика, її зміст.
4. Податкова система та принципи її побудови.
5. Функції податків.
6. Класифікація податків.
7. Податкове законодавство України, його основні засади.
8. Поняття податку та збору. Загальні засади встановлення податків та зборів.
9. Види податків та зборів. Загальнодержавні та місцеві податки та збори.
10. Спеціальні податкові режими.
11. Платники податків, їх обов'язки, права та відповідальність.
12. Строки та порядок сплати податків та зборів.
13. Організаційна структура та функції державних податкових органів.
14. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб контролюючих органів.
15. Сутність та фіскальна роль ПДВ.
16. Платники ПДВ та порядок їх реєстрації.
17. Об'єкт та база оподаткування.
18. Ставки податку.
19. Звітність платників ПДВ і контроль податкових органів.
20. Документальне оформлення операцій з ПДВ.
21. Порядок обчислення і сплати ПДВ: податкове зобов'язання та податковий кредит; дата виникнення податкового зобов'язання.
22. Суть і призначення акцизного податку.
23. Платники, база та об'єкт оподаткування.
24. Підакцизні товари та ставки податку.
25. Пільги з акцизного податку.
26. Суть податку на доходи фізичних осіб та визначення основних термінів.
27. Елементи податку: платники податку, база та об'єкт оподаткування.
28. Загальний оподатковуваний дохід фізичних осіб.
29. Доходи, що не є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
30. Податкова знижка та підстави для її нарахування.

31. Податкові соціальні пільги та порядок їх надання.
32. Ставки податку на доходи фізичних осіб, порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету.
33. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних з інших джерел.
34. Податкова звітність податку на доходи фізичних осіб та податкові санкції .
35. Спрощена система оподаткування доходів фізичних осіб.
36. Спрощена система оподаткування юридичних осіб.
37. Суть фіксованого сільськогосподарського податку.
38. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, порядок обчислення та сплати, звітність платників.
39. Туристичний збір, порядок обчислення та сплати, звітність платників.
40. Відповідальність та контроль податкових органів.
41. Екологічний податок, порядок обчислення і сплати.
42. Економічна сутність та призначення мита.
43. Види мита.
44. Платники, об'єкт і ставки мита.
45. Порядок нарахування та сплати мита.
46. Інші податки, порядок нарахування та сплати.
47. Платники акцизного податку
48. Назвіть операції, що є об'єкт оподаткування АП
49. Назвіть операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування АП
50. Механізм обчислення акцизного податку
51. Назвіть платників податку на прибуток підприємств
52. Назвіть об'єкт та ставки податку на прибуток підприємств
53. Які доходи не враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток
54. Які податки та збори не сплачують платники фіксованого сільськогосподарського податку
55. Назвіть ставки фіксованого сільськогосподарського податку
56. Назвіть порядок розрахунку та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку
57. Які доходи включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб
58. Особливості організації податкової роботи в Україні.
59. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
60. Облік платників податків.
61. Непряме оподаткування в Україні.
62. Особливості проведення прямого оподаткування в Україні.
63. Податок на прибуток: визначення об'єкту оподаткування, ставки та особливості сплати.
64. Амортизація основних фондів та її вплив на об'єкт оподаткування податком на прибуток.
65. Застосування спрощених режимів оподаткування підприємницької діяльності в Україні

Рекомендована література

Основна література

1. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
2. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац.ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
3. Лютий І. О. Податкова система : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр учбової літератури, 2019. 456 с.
4. Податкова система: підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : Знання України, 2019. 567с.
5. Податкова система: навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.

Додаткова література

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. 416 с.
2. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. 464 с.
3. 5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
4. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с
5. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 368 с